

УДК 343.98

DOI: 10.31733/2078-3566-2021-4-269-274

Ірина ДЕМЧЕНКО[©]

ад'юнкнт

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА ПРОЦЕС ОРГАНІЗАЦІЇ Й ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ В УМОВАХ ЕПІДЕМІЇ (ПАНДЕМІЇ)

Стаття присвячена висвітленню загальної характеристики чинників, що впливають на процес організації й тактики проведення слідчих (розшукових) дій в умовах епідемії (пандемії). Підкреслюється, що формування нових умов діяльності державних інституцій взагалі та органів досудового розслідування зокрема, визначають необхідність їх адаптації у відповідності до потреб обставин. Аналізуються статистичні відомості Генеральної прокуратури України через призму сформованих пандемією COVID-19 умов розслідування.

Ключові слова: чинники, ризик інфікування, епідемія (пандемія), COVID-19, організація й проведення слідчих (розшукових) дій, уповноважена особа, учасники кримінального провадження.

Постановка проблеми. Умови епідемії (пандемії) впливають на значну кількість процесів в державі, змінюють суспільні, кримінальні процесуальні та інші відносини, які складаються в діяльності органів досудового розслідування під час розслідування кримінальних проваджень. Формування нових умов діяльності державних інституцій взагалі та органів досудового розслідування зокрема, визначають необхідність їх адаптації до потреб обстановки. Водночас, без урахування чинників, що обумовлюють трансформацію умов, застосування належного інструментарію у вигляді криміналістичних рекомендацій та ін., діяльність уповноважених осіб із підготовки та проведення слідчих (розшукових) дій може бути ускладненою (неможливою).

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Вагомий внесок у розробку організації й тактики проведення слідчих (розшукових) дій здійснили такі вчені: Т. Авер'янова, І. Басиста, В. Бахін, Р. Белкін, В. Берназ, О. Васильєв, А. Волобуєв, В. Галаган, В. Журавель, А. Іщенко, Н. Карпов, О. Колесниченко, В. Коновалова, В. Колмаков, В. Кузьмічов, В. Лисиченко, В. Лукашевич, Є. Лук'яничков, О. Одерій, М. Порубов, М. Салтєвський, Р. Степанюк, В. Тіщенко, Л. Удалова, П. Цимбал, К. Чаплинський, Ю. Черноус, В. Шепітько, М. Яблоков та ін. До того ж, поза належною увагою науковців залишилися питання організаційно-тактичних особливостей проведення слідчих (розшукових) дій в умовах епідемії (пандемії). Таким чином відсутні рекомендації, що в аналізованих (зазначених) умовах, із одного боку забезпечували б учасників кримінального провадження від ризику інфікування інфекційними захворюваннями, з іншого – не зменшували б використання уповноваженими особами можливостей криміналістичної тактики.

Метою даної статті є висвітлення чинників, що впливають на процес організації й тактики проведення слідчих (розшукових) дій в умовах епідемії (пандемії)

Виклад основного матеріалу. Один із важливих показників діяльності органів досудового розслідування знаходить своє відображення в даних статистичної звітності, зокрема й Офісу Генерального прокурора України, згідно з якими за 2017 рік було зареєстровано 523911 кримінальних правопорушень, у 2018 – 487133; у 2019 – 444130; у 2020 – 360622; за 10 місяців 2021 – 299160. Потребують уваги й кількість проваджень, за якими встановлено винуватців. Так, у 2017 році повідомлення про підозру було оголошено у 198 477 випадках, у 2018 – 191856; у 2019 – 171691; у 2020 – 167098; за 10 місяців 2021 – 145569. Не меншої уваги потребують й провадження, зупинені у зв'язку з захворюванням підозрюваного, кількість яких у 2017 склала 299

© І. Демченко, 2021

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9887-9401>

viktor_plet@i.ua

осіб, у 2018 – 98, у 2019 – 41, у 2020 – 47, за 10 місяців 2021 – 30.

Варто розглянути ще й кількість потерпілих від вчинених кримінальних правопорушень, котрих у 2017 році склало 931416 осіб, у 2018 – 845578, у 2019 – 720 506 у 2020 – 560575, за 10 міс. 2021 – 429450, із яких загинуло у 2017 році – 18949 осіб, у 2018 – 17895, у 2019 – 16886, у 2020 – 16 101, за 10 міс. 2021 – 13 220 [1].

Також аналіз наведених статистичних відомостей без врахування впливу, наприклад пандемії COVID-19, в Україні буде неповним. Отже, кількість кримінальних правопорушень у період пандемії, порівняно з роками до її початку, зменшилась. Це може бути обумовлене тим, що правопорушники, здебільшого, ведуть аморальний спосіб життя, за своїм матеріальним станом можуть бути віднесені до найменш забезпечених верств населення, найбільш схильних до інфікування з тяжким перебігом хвороби та летальними наслідками. Іншою складовою розглядуваного явища є те, що частина осіб перебуває на самоізоляції, залишилась без роботи чи перейшла на дистанційну форму її виконання, навчання. Неодноразово оголошені в державі локдаун з тимчасовим припиненням діяльності розважальних закладів (ресторанів, кафе та ін.) обумовили зменшення кількості переміщень осіб, у тому числі в стані сп'яніння, у темну пору доби, що призвело до зниження фактів хуліганства, грабежів, розбійних нападів та ін. Перебування осіб вдома та більший нагляд за власним майном, ускладнило (унеможливило) таємне заволодіння ним та обумовило зменшення кількості крадіжок. Іншим чинником може бути те, що власники не своєчасно виявляють факти вчинення, не бажають, в умовах пандемії, звертатися до правоохоронних органів, у зв'язку із підвищеним ризиком інфікування. На прикладі розглянутого нами ряду кримінальних правопорушень продемонстровано чинники, що обумовлювали зменшення кількості зареєстрованих фактів їх вчинення. Водночас, відомості щодо зупинення провадження на підставі хвороби підозрюваних, на нашу думку, не корелюються з показниками епідемічної картини захворюваності, зокрема, на COVID-19 в Україні. Окрім того, відомості офіційної статистичної звітності визначають, що в середньому на кожне провадження припадає 1.5 потерпілих, загибель яких складає близько 2 %. Проте, аналізовані нами дані не містять відомостей про інфікування інфекційними хворобами потерпілих та інших учасників кримінального провадження внаслідок проведення слідчих (розшукових) дій. Визначення кількості цих фактів може бути лише гіпотетичним. Підґрунтям для наших суджень можуть виступати відомості щодо захворювань медичних працівників та співробітників поліції. Так, в Україні на COVID-19 інфікувалися понад дванадцять тисяч медичних працівників, що складає приблизно 9 % від загальної кількості хворих, з яких з летальним наслідком померло 98 [2]. У свою чергу коронавірусом захворіли близько двох тисяч співробітників МВС України [3]. Аналізовані категорії суб'єктів за родом своєї діяльності відносяться до групи підвищеного ризику інфікування, факт якого може бути обумовлений спілкуванням із різними категоріями осіб, у тому числі носіями інфекційних захворювань. Відповідно, й учасники кримінального провадження та сторонні особи можуть піддаватися підвищеному ризику інфікування інфекційними хворобами.

Не меншої уваги потребують відомості, що характеризують епідемічну ситуацію в країні. Так, за весь час пандемії в Україні захворіло – 3367461 осіб; одужало – 2825641 осіб; летальних випадків – 82913; проведено ПЛР-тестувань – 15648456; щеплень – 23225814 [4]. Проте, кількість інфікованих осіб на момент закінчення розглядуваної пандемії, складно спрогнозувати. За різними оцінками для формування колективного імунітету він має бути більш ніж у 80 % населення держави.

Варто наголосити, що епідемія – це масове поширення будь-якої інфекційної хвороби [5, с.353]. У разі прогресуючого характеру ураження населення та поширення на значні території захворювання епідемії можуть перерости в пандемії. У свою чергу пандемія – це найвищий ступінь розвитку епідемії, що поширилась на більшість населення однієї чи кількох країн [5, с.880].

Не меншої уваги потребує й такий чинник, як інфекційні захворювання, що раніше вже набували рівня поширення епідемії та пандемії в Україні. Так, у 2009 році було зареєстровано близько 5,6 мільйона випадків захворювання на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ), із госпіталізацією 345 тисяч хворих, із яких від ускладнень померли 1125 осіб [6]. Слід зазначити, що за показниками такого небезпечного вірусного захворювання як кір, Україна перебуває на одному з перших місць в Європі за кількістю інфікованих осіб. Це підтверджується результатами

повідомлення ЮНІСЕФ, згідно яких у 2018 року кількість людей, які захворіли на кір в Україні є найбільшою у світі та склала 35 120 випадків [7]. Факт накладення одних епідемій (пандемій) на інші може, на нашу думку, пояснювати найгіршу епідемічну ситуацію в Україні порівняно з іншими країнами Європи. Так, щороку фіксується близько 30 тис. фактів захворювань туберкульозу, із яких близько 2 тис. з летальними наслідками [8]. Епідемія даного захворювання оголошена з 1995 року та до сьогодення прогресує. Таким чином, в Україні одночасно з епідемією туберкульозу фіксувались епідемії (пандемії) інших інфекційних захворювань, зокрема: грип та гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ) (2009 р.); кір (2018 р.), COVID-19 (2019 р.), що ускладнювало епідемічну ситуацію в державі.

Не меншої уваги в формуванні розглядуваних нами процесів потребує ставлення соціуму до вакцинації. Варто наголосити, що антивакцинаційні настрої в українському суспільстві з 2009 року до цього часу суттєво не змінилися. Їх підґрунтям, у першу чергу, виступають факти летальних наслідків щеплених осіб [9]. Водночас, причинно-наслідковий зв'язок між вказаними явищами залишається поза увагою більшості населення. Дезінформація, на кшталт того, що працівники Pfizer «бояться» робити щеплення власною вакциною [10], відбувається чіпуючи людей для їх тотального контролю [11], вакцина виступає біологічною зброєю [12] тощо, розповсюджується соціальними мережами й формує різного роду спекулятивно-панічні настрої населення до відповідних процесів. У свою чергу випадки нехтування умовами та вимогами карантинних обмежень, із боку високопосадовців [13], демонструють приклад для «наслідування» пересічними громадянами. Таким чином, у суспільстві наявні діаметрально протилежні позиції: перша з них обумовлена сприйняттям існуючої ситуації з перебільшенням ступеню загрози, зокрема й вакцинацію, друга – відсутності небезпеки. Здійснювані ж просвітницькі програми, шоу, розміщення біл-бордів, банерів, плакатів, інформаційних повідомлень та ін., не набули належного поширення та ефекту в покращенні ситуації в державі. Наведені відомості демонструють неналежне ставлення населення до ситуацій, обумовлених як епідеміями (пандеміями) попередніх років так і COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Одним із кроків із боку керівництва нашої держави в подоланні існуючого стану можна назвати прийняття на найвищому рівні рішення про примусову вакцинацію [14], що стосується співробітників: центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів; місцевих державних адміністрацій та їх структурних підрозділів; установ вищої, післядипломної, професійного (професійно-технічного), загальної середньої, у тому числі спеціальної, дошкільної, позашкільної освіти, установ спеціалізованої освіти та наукових установ незалежно від типу й форми власності. Найближчим часом до переліку також увійдуть: співробітники державних установ, організацій, підприємств критично важливих сфер для економіки; соціальні працівники; листоноші; співробітники місцевого самоврядування, комунальних підприємств та установ. Зазначені заходи спрямовані на формування безпечного середовища в державі.

Вагомою складовою цих процесів є те, що Міністерство цифрової трансформації повідомило, що ЄС офіційно визнав відповідність українських COVID-сертифікатів (паперового та електронного в стосунку «Дія») європейським [15]. Водночас в Україні набули поширення виявлення фактів використання підроблених COVID-сертифікатів [16], фігурантами яких виступають різні верстви населення, зокрема й колишні депутати [17]. Діяння зазначених осіб підпадають під ознаки ч. 4 ст. 358 КК України, що передбачає покарання у вигляді штрафу до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років. Проведення за цими фактами взятє на особистий контроль Генеральної прокуратури України [18]. Таким чином наявність COVID-сертифікатів або ПЛР тестів не гарантує безпечного середовища для учасників кримінального провадження та сторонніх осіб. Відповідно, представлені учасниками перед проведенням слідчих (розшукових) дій, зазначені документи, потребують перевірки на предмет їх справжності, зокрема й із використанням застосунку «Дія». Водночас не поодинокими є приклади розробки сайтів-двійників застосунку «Дія», із використанням яких і генерувались підроблені COVID-сертифікати [19]. Факти підробки COVID-сертифікатів або ПЛР тестів, що набули масового характеру ускладнюють оцінку реальної картини захворюваності в державі, а звідси й визначення ступеню ризику інфікування учасників слідчих (розшукових) дій та сторонніх осіб тощо.

Таким чином, наведені та інші відомості демонструють сукупність причин, що створюють умови суспільних, кримінальних процесуальних відносин, що складаються в діяльності органів досудового розслідування під час розслідування кримінальних проваджень. Розглянутий перелік чинників має, у першу чергу, орієнтовне значення як такий, що не залежить від волі уповноважених осіб та обумовлює формування умов, котрі проте мають враховуватися під час / у процесі розслідування взагалі та проведенні окремих слідчих (розшукових) дій зокрема. Вирішення окресленої нами проблеми потребує подальших ґрунтовних досліджень з урахуванням наведених та інших причин аналізованих процесів.

Висновки. Проведене нами дослідження дозволяє визначити такі чинники, що формують умови організації й проведення слідчих (розшукових) дій під час епідемії (пандемії): низький рівень володіння населенням знаннями та неналежне ставлення до заходів забезпечення від зараження в умовах епідемій взагалі та пандемії COVID-19 зокрема; неналежне проведення з боку державних та громадських організацій роз'яснювальної роботи серед населення щодо заходів попередження ризику інфікування та подолання епідемії (пандемії); відсутність реальних показників кількості осіб, які вже перехворіли та щепилися; одночасне існування декількох епідемій (пандемій), що в цілому ускладнює ситуацію в державі; відсутність рекомендацій щодо організації й тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій в умовах епідемії (пандемії) тощо. Сукупність зазначених та інших чинників мають бути враховані уповноваженими особами під час організації й проведення слідчих (розшукових) дій в умовах епідемії (пандемії).

Подальші наші дослідження зосереджуватимуться в напрямку особливостей організації проведення окремих слідчих (розшукових) дій в умовах епідемії (пандемії).

Список використаних джерел

1. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення України. URL : <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>.
2. Страхування медиків від COVID-19: скільки коштує життя. URL : <https://ti-ukraine.org/blogs/strahuvannya-medykiv-vid-COVID-19-skilky-koshtuye-zhyttya/>.
3. Геращенко розповів, скільки поліцейських захворіли на коронавірус. URL : <https://ua.interfax.com.ua/news/general/686084.html>.
4. Офіційний сайт МОЗ України URL: <https://moz.gov.ua/article/news/operativna-informacija-pro-poshirennja-koronavirusnoi-infekcii-2019-cov19>.
5. Великий тлумачний словник української мови (з дод. і допов.) ; уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. 1725 с.
6. Рабченко М., Якунов Є. Вірусна епідемія 2009. Як це було. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2880632-virusna-epidemia-2009-ak-ce-bulo.html>
7. Кір у світі: Україна – лідер за захворюваністю. URL : <https://www.bbc.com/ukrainian/news-47403590>.
8. Туберкулез в Украине: сколько человек заболели и умерли за 6 лет. URL : <https://ru.slovoidilo.ua/2021/06/08/infografika/obshhestvo/tuberkulez-ukraine-skolko-chelovek-zaboleli-i-umerli-6-letu>
9. Pfizer прокомментировала случай смерти после вакцинации в Винницкой области. URL : <https://hromadske.ua/ru/posts/pfizer-prokommentirovala-sluchaj-smerti-posle-vakcinacii-v-vinnickoj-oblasti>.
10. Фейк: Гендиректор Pfizer «боїться» робити щеплення власною вакциною. URL : <https://www.stopfake.org/uk/fejk-gendirektor-pfizer-boyitsya-robiti-shheplennya-vlasnoyu-vaktsinoyu/>.
11. Необхідність чи тотальний контроль: через пандемію активізувалися прихильники чипування людей. URL : <https://intecracy.ventures/ua/massmedia/neobkhdnist-chy-totalnyi-kontrol-cherez-pandemiiu-aktyvizuvalysia-trykhylnyky-chypuvannia-liudei.html>.
12. Врач назвал вакцины от COVID-19 биологическим оружием. URL : <https://rossaprimavera.ru/news/3e470ebd>.
13. Скандал через вечірку в готелі. ЗМІ пишуть, йдеться знову про депутата Тищенка. URL : <https://www.bbc.com/ukrainian/features-56803057>.
14. В Украине ввели обязательную вакцинацию: как накажут за отказ и какие страны уже пошли на такой шаг. URL : <https://COVID.obozrevatel.com/v-ukraine-vveli-obyazatelnuyu-vaktsinatsiyu-kak-budut-nakazyivat-za-otkaz-i-naskolko-zakonno-reshenie-minzdrava.htm>.
15. ЄС визнав українські ковід-сертифікати. Що це значить і коли почнуть діяти. URL : <https://www.bbc.com/ukrainian/news-58266596>.
16. Майже 250 особам повідомили про підозру в підробці COVID-сертифікатів. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3337014-majze-250-osobam-povidomili-pro-pidozru-v-pidrobci-COVIDsertifikativ.html>.

17. Поліція притягує до відповідальності колишню нардепку за використання підробленого COVID-сертифіката. URL : <https://mvs.gov.ua/uk/press-center/news/policiya-prityaguje-dovidpovidalnosti-kolisnyu-nardepku-za-vikoristannya-pidroblenogo-COVID-sertifikata>.

18. Венедиктова оголосила «війну» проти фейкових COVID-сертифікатів. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3337926-venediktova-ogolosila-vijnu-proti-fejkovih-COVIDsertifikativ.html>.

19. Константінова Н. Фейкові «Дії» та підроблені сертифікати про вакцинацію. Чому не працює «держава в смартфоні»? URL : <https://www.radiosvoboda.org/a/feikovi-dii-pidrobreni-sertyfikaty-pro-vaksynasiyu/31575785.html>.

Надійшла до редакції 30.11.2021

References

1. Yedynyy zvit pro kryminal'ni pravoporushennya Ukrainy [Unified report on criminal offenses of Ukraine]. URL : <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>. [in Ukr.].

2. Strakhuvannya medykyv vid COVID-19 : skil'ky koshtuye zhyttya [Medical insurance against COVID-19: how much is life]. URL : <https://ti-ukraine.org/blogs/strahuvannya-medykiv-vid-COVID-19-skilky-koshtuye-zhyttya/>. [in Ukr.].

3. Herashchenko rozpoviv, skil'ky politseys'kykh zakhvorily na koronavirus [Gerashchenko told how many policemen caught the coronavirus]. URL : <https://ua.interfax.com.ua/news/general/686084.html>. [in Ukr.].

4. Ofitsiyyny sayt MOZ Ukrainy [Official website of the Ministry of Health of Ukraine]. URL : <https://moz.gov.ua/article/news/operativna-informacija-pro-poshirennya-koronavirusnoi-infekcii-2019-cov19>. [in Ukr.].

5. Velykyy tлумachnyy slovnyk ukrayins'koyi movy [Large explanatory dictionary of the Ukrainian language] (z dod. i dopov.) ; ukklad. i holov. red. V. T. Busel. Kyiv ; Irpin' : VTF «Perun», 2005. 1725 p. [in Ukr.].

6. Rabchenyuk, M., Yakunov, Ye. (2009) Virusna epidemiya 2009. Yak tse bulo [Viral epidemic 2009. As it was]. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2880632-virusna-epidemia-2009-ak-cebulo.html>. [in Ukr.].

7. Kir u sviti: Ukrayina – lider za zakhvoryuvanistyu [Measles in the world: Ukraine is a leader in morbidity]. URL : <https://www.bbc.com/ukrainian/news-47403590>. [in Ukr.].

8. Tuberkulyoz v Ukraine: skol'ko chelovek zaboleti i umerli za 6 lyet [Tuberculosis in Ukraine: how many people fell ill and died in 6 years]. URL : <https://ru.slovoidilo.ua/2021/06/08/infografika/obshhestvo/tuberkulez-ukraine-skolko-chelovek-zaboleti-i-umerli-6-letyu>. [in Russ.].

9. Pfayzer prokomentirovala sluchay smerti posle vaksynatsyi v Vinnitskoy oblasti [Pfizer commented on the case of death after vaccination in the Vinnytsia region]. URL : <https://hromadske.ua/ru/posts/pfizer-prokomentirovala-sluchaj-smerti-posle-vakcinacii-v-vinnickoj-oblasti>.

10. Feyk: Hendyrektor Pfizer «boyit'sya» robyty shcheplennya vlasnoyu vaksynoyu [Fake: Pfizer's CEO is «afraid» of getting vaccinated with his own vaccine]. URL : <https://www.stopfake.org/uk/fejk-gendirektor-pfizer-boiytsya-robiti-shheplennya-vlasnoyu-vaktsinoyu/>. [in Ukr.].

11. Neobkhdnist' chy total'nyy kontrol': cherez pandemiyu aktyvizuvalysya prykhyl'nyky chypuvannya lyudey [Necessity or total control: because of the pandemic, supporters of chipping people have become more active]. URL : <https://intecracy.ventures.ua/massmedia/neobkhdnist-chy-totalnyi-kontrol-cherez-pandemiiu-aktyvizuvalysya-prykhyl'nyky-chypuvannia-liudei.html>. [in Ukr.].

12. Vrach nazval vaksyny ot COVID-19 byolohycheskym oruzhyem [The doctor called the COVID-19 vaccine a biological weapon]. URL : <https://rossaprimavera.ru/news/3e470ebd>. [in Russ.].

13. Skandal cherez vechirku v hoteli. ZMI pyshut', ydet'sya znovu pro deputata Tyshchenka [Scandal over a party at the hotel. The media write again, it's about the deputy Tyshchenko]. URL : <https://www.bbc.com/ukrainian/features-56803057>. [in Ukr.].

14. V Ukraine vveli obyazatel'nyu vaksynatsyyu: kak nakazhut za otkaz i kakiye strany uzhe poshli na takoy shag [Mandatory vaccination has been introduced in Ukraine: how to punish for refusal and which countries have already taken such a step]. URL : <https://COVID.obozrevatel.com/v-ukraine-vveli-obyazatel'nuyu-vaktsinatsiyu-kak-budut-nakazyivat-za-otkaz-i-naskolko-zakonno-reshenie-minzdrava.htm>. [in Russ.].

15. YeES vyznav ukrayins'ki kovid-sertyfikaty. Shcho tse znachyt' i koly pochnut' diyaty [The EU has recognized Ukrainian code certificates. What does it mean and when will it take effect?]. URL : <https://www.bbc.com/ukrainian/news-58266596>. [in Ukr.].

16. Mayzhe 250 osobam povidomyly pro pidozru v pidrobsi COVID-sertyfikativ [Almost 250 persons reported suspicion of forgery of COVID-certificates]. URL <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3337014-majze-250-osobam-povidomili-pro-pidozru-v-pidrobsi-COVIDsertifikativ.html>. [in Ukr.].

17. Politsiya prytyahuye do vidpovidal'nosti kolyshnyu nardepku za vykorystannya pidroblenoho

COVID-sertyfikata [The police are prosecuting a former people's deputy for using a forged COVID-certificate]. URL : <https://mvs.gov.ua/uk/press-center/news/policiya-prityaguje-dovidpovidalnosti-kolisnyu-nardepku-za-vikorisannya-pidroblenogo-COVID-sertifkata>. [in Ukr.].

18. Venediktova oholosyla «vijnu» proty feykovykh COVID-sertyfikativ [Venediktova declared a «war» against fake COVID-certificates]. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3337926-venediktova-ogolosila-vijnu-proti-fejkovykh-COVID-sertifkativ.html>. [in Ukr.].

19. Konstantinova, N. Feykovi «Diyi» ta pidrobleni sertyfikaty pro vaksynatsiyu. Chomu ne pratsuye «derzhava v smartfoni»? [Fake «Diyas» and forged vaccination certificates. Why doesn't the «state in the smartphone» work?] URL : <https://www.radiosvoboda.org/a/feikovi-dii-pidrobleni-sertyfikaty-pro-vaksynatsiyu/31575785.html>. [in Ukr.].

ABSTRACT

Iryna Demchenko. General description of factors influencing the organization and tactics of investigative (search) action in the context of an epidemic (pandemic). The article deals with the general characterization of factors influencing the organization and tactics of investigative (search) actions in the context of an epidemic (pandemic). It is emphasized that the emergence of new conditions for the work of State institutions and pre-trial investigation bodies, in particular, determine the need to adapt them to the needs of the situation. At the same time, without taking into account the factors that lead to the transformation of conditions, the activity of authorized persons in preparing and carrying out investigative (search) actions can be complicated (impossible). The article analyses the statistical data of the Office of the Procurator-General of Ukraine from the standpoint of the COVID-19 pandemic.

It has been noted that determining the number of persons infected in the course of participating in an investigation can only be hypothetical. These judgements may be based on information on illnesses of medical and police staff who, by the nature of their work, are at high risk of infection in the performance of their duties. Consequently, both participants in criminal proceedings and outsiders may be at increased risk of contracting infectious diseases. Attention is drawn to the fact that the falsification of COVID certificates or PCR tests, which have become widespread, makes it difficult to assess the actual disease situation in the State and hence to determine the risk of infection of participants in investigative (search) tests. It is submitted that the presence of COVID certificates or PCR tests does not guarantee a safe environment for participants in criminal proceedings and outsiders. However, the Committee notes with concern that the COVID certificates and PCR tests are not available to the public. Accordingly, the documents submitted by the participants, prior to the completion of investigative (search) actions, need to be checked for their authenticity, including using «Diyas» in the annex.

It has been emphasized that the list of factors considered in the article is primarily indicative of the importance of being independent of the will of the authorized persons and of the conditions which give rise to them, which, however, should be taken into account in the investigation in general and in the conduct of individual investigative (search) actions in particular. The conclusions point to the need for further substantive studies, taking into account the reasons given and other reasons for the processes under consideration.

Keywords: *factors, risk of infection, epidemic (pandemic), COVID-19, organization and conduct of investigative (search) actions, authorized person, participants of criminal proceedings.*